

මිල්ලිනය තුළ දුතරණ ගේ නැගීම්:

ජාත්‍යන්තර කම්කරු ජනතියට අනතුරු ඇගවීමක

The rise of Duterte in the Philippines: A warning to the international working class

2016 මැයි 11

යෝ ඩීටේගේ දුතරණේ සියයට 39 ප්‍රතිඵතයක් ලබා ගතිමින් හා ඔහුගේ ආසන්නතම තරගකරුවා වන්ද හය ලක්ෂයකට වැඩි සංඛ්‍යාවකින් පරාජයට පත්කරමින් පිළිපිනයේ ජනාධිපතිවරයා ලෙස මැයි 10 වෙනිදා තේරීපත්විය. ඔහු තේරීපත්වියේ දක්ෂීනාංශික ජනතාවාදී උද්සේෂනයකින් රැකිරගත් විශේෂයෙන් ම මධ්‍යම පන්තිය හා ඉහළ මධ්‍යම පන්තිය තුළින් ලැබුන සහයෝගයක පදනම මත ය.

දකුනු පිළිපිනයේ දාවේ නගරයේ සාතක කළේලියේ දිගුකාලීන නායකයා වූ දුතරණේ, ගැසීස්ට් දේශපාලනයෙකි. ඔහුගේ මැතිවරන උද්සේෂනයේ හරි මැද පැවතුනේ අපරාධකරුවන් ලෙස සලකන්නවුන් සාතනය කිරීම සඳහා තමන්ට පොලීසිය සහ මිලිටරිය සිරින බවට යලි යලිත් පොරොන්දුවීම ය. අපනයන කළාපවල වෘත්තිය සම්ති හැඳීමට උත්සාහ කළාන් කම්කරුවන් මරන බව එ ඔහු තර්ජනය කළේ ය.

දුතරණේ ගේ තේරීපත්වීම එක්සත් ජනපද අධිරාජුවාදය විසින් මෙහෙයවන ලේක යුද්ධය සඳහා බාවනය සමග බැඳුන නිෂ්පාදනයක් සහ ජාත්‍යන්තරව ම දනපති පාලක පන්තින් ඒකාධිපති ස්වරුපයේ පාලනයන් දෙසට තැඳුවීමේ ප්‍රකාශනයකි. එය, ප්‍රන්සයේ ජාතික පෙරමුනේ සිට ජර්මනියේ ඒළුජ්බී සහ එක්සත් ජනපදයේ බොනල්ඩ් ව්‍යුම්ප් ගේ ජනාධිපති අපේක්ෂකත්වය දක්වා ලේක පරිමානව සිදුවන අන්ත-දක්ෂීනාංශයේ නැගීමට සමාන වේ.

වර්ධනය වන සමාජ අසමානතාවයට සහ පන්ති ආතතියට ප්‍රතිචාර වසයෙන් වඩා ප්‍රවන්ඩ සහ එකාධිපති පාලන ක්‍රමයන් යොදා ගැනීමට පිළිපින පාලක පන්තිය සුදානම් වෙමින් සිටි. පිළිපින ජනගහනයෙන් සියයට 25 දිනිනා රේඛාවෙන් පහළ ජ්වත් වෙති. ඔවුන්ගේ වාර්ෂික ආදායම බොලර් 225 කි. නිල විරක්ෂා රේවුව සියයට 6 වන නමුදු “වැටුප් මත රැකියා” වල නිරත ලැබේස්තුගත සංඛ්‍යාව සියයට 58 ක් පමණි. ඉතිරි කොටස කිසියම් ආකාරයක ස්වයං-රැකියා වල යෙදී සිටි. මෙම ප්‍රවර්ගය අලෙවි කිරීම සඳහා ඉවත ලන සුන්ඩුන් එකතු කිරීමේ සිට වෙළඳපොලේ මුව්ට කර ගැසීම දක්වා හැම දෙයක් ම කරති.

අධිරාජුවාදී යුද බාවනය විසින් මෙම සමාජ වෙබ් බෙහෙත් පිප්පයේ සේවානුල ව හිනි ගැනීමේ කාලය කෙටි කර ඇතේ. ගෝලිය දෙනවාදයේ නො විසඳියැකි අරුබුදය තුළ, අධිරාජුවාදී බලයන්, අන් සියලුලට ම ත් වඩා එක්සත් ජනපදය, ඔවුන්ගේ බිඳවැවෙන ආර්ථික තත්ත්වයට මුක්ක ගැසීම සඳහා මිලිටරිමය ලෙස පෙරට යමින් සිටිති. එහි ආර්ථික උත්සුකතාවයන් ව රැසියාව සහ විනය යටත් කරගැනීමේ එක්සත් ජනපද අධිරාජුවාදයේ බාවනය ලෝකය ගෝලිය යුද්ධයක මුව්ටිට ගෙනැවිත් තිබේ.

මැතිලා, බලයෙන් ඉවත් ව යන අකිනෝ පාලනය යටතේ ඩීනයට එරහි එක්සත් ජනපද යුද බාවනයේ දී ප්‍රධාන භූමිකාවක් ඉටු කළේ ය. යුද්ධයේ තර්ජනය රට තුළ පැහැදිලිව දිකින්නට තිබේ. ඩීනය පිළිපිනය ආක්‍රමනය කරන බවට ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර වල නිතිපතා සිරස්තල පලවෙයි. මැතිලා අත්සන් කරන ලද බහුලිත ආරක්ෂක සහයෝගිතා ගිවිසුම යටතේ එක්සත් ජනපදය පිළිපිනය තුළ හමුදා කළවුරු පවත්වාගෙන යනු ඇතේ. එවායේ බදු කාලය 1991 අවසන් වනතුරු සුබික් බොක්කේ සහ ක්ලාර්ක් හි පැවති ඔවුන්ගේ කළවුරු අතිදුවත්ත සමාජ වෙරයක මූලය වූයේ ය. කළවුරු අවට ගනිකා වෘත්තිය පෝෂනය වූ අතර ඇමරිකානු සොල්ඳාදුවන් අපරාධ වලට සම්බන්ධ වූ විට රටේ නිතියට යටත් නොරෙගුන නිදහසක් ඔවුන්ට තිබුණි.

“දුතරණේ සමග ව්‍යාපාර යථාතත්ත්වයට පත්වෙයි” යන්න ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික දිනපතා ප්‍රවත්පතක් වන බිස්නස් වර්ල්ඩ් හි මැතිවරනය ට පසුදින ප්‍රධාන ඕර්ජ්‍ය පාය විය. ලිපිය “වර්තමානයේ ගක්තිමත් ගුදුආර්ථික පදනමක් පවතින නිසා නිතිය සහ සාමයට මුළුකත්වය දිය යුතු බව ව්‍යාපාරිකයන් අතර පවත්තින මනෝගතිය” යයි ප්‍රකාශ කළ පුළු ව්‍යාපාරිකයන්ගේ ආර්ථික උපදේශකයෙකු උප්‍රටා දැක්වී ය. එමත් ම, දුතරණේ ගේ තේරීපත්වීම “සාමය සහ ස්ථාවරත්වය සඳහා වැඩි අවධානයක් දිය යුතු බවට නාකත්ත්වයට දුන් පැහැදිලි සංයුත්වක්” යයි කැනෙන්සියානු වෙළඳ සංගමයේ සහාපති ප්‍රකාශ කළේ ය.

“සාමය සහ ස්ථාවරත්වය” ප්‍රවත්තිත්වය සහ මර්දනය සඳහා සංයුතා වවනයේ ය. සියලුම බාල වයස්කරුවන ව රාත්‍රී දහයට ඇදිරි නිතියක් පනවමින් දුතරණේ ඔහුගේ

ජනාධිපතිත්වයේ වැඩ පටන් ගන්න බව දුතරතේ ගේ ප්‍රකාශකය ඔහුගේ ප්‍රථම ප්‍රවාහත්ති සාකච්ඡාවේ දී පැවසුවේ ය. මිලිටරිය සහ පොලීසිය ඔහුගේ නියෝග ක්‍රියාවට දමන හෙයින් මුවන් ව ප්‍රශ්න කිරීමට හෝ “අවමානයට” පත් කිරීමට දුතරතේ ඉඩ නො දෙන බව ප්‍රකාශකයා කිවේ ය.

මුහුගේ මැතිවරන උද්සේෂ්ඨනය තුළ දී මැකාති ව්‍යාපාරික සංසදයට කළ කතාවක දී “අපරාධ කරුවන් සාතන කිරීමේ” උද්සේෂ්ඨනයක් සිය ජනාධිපති පදවියේ මුළු සය මස තුළ දියත් කරන බව දුතරතේ කිවේ ය. මැනිලා විදි “ලේ වැකි, බෙහෙවින් ම ලේවැකි” වනු ඇතැයි ඔහු පැවසුවේ ය. දුතරතේ තේරිපත් වූ දිනට පසු දින ප්‍රවාහත්ති සාකච්ඡාවක් පැවැත් වූ පිලිපින ජාතික පොලීසියේ ප්‍රධානීය බලයට පත්වන ජනාධිපතිගේ සය මස් කරතවා ඉටු කිරීමට ඔවුන්ගේ සුදානම්වීම් සඳහා පොලීසිය කඩුමුඩියේ ලකුණුස්ති වන බව නිවේදනය කළේ ය.

පිලිපින මාවෝවාදී කොමිෂුනිස්ට් පක්ෂය (සිපිපි) විසින් ඔහුට දුන් සහයෝගය දුතරතේ ගේ දේශපාලන නැගීම තුළ කේත්තුය සාධකය විය. කමිකරු පන්තිය තුළේ කිරීම සඳහා ඔහු ප්‍රසිද්ධියේ සාතක කළුලී මෙහෙය වූ බාවෝ නගරාධිපති ලෙස ඔහුගේ දසක ගනනාව පුරා සිපිපි සහ එහි පෙරමුනු සංවිධාන උද්යෝගයෙන් ඔහුට සහයෝගය දුන්හ.

මොස්ක්වි සහ බෙදින් තිලධාරයේ ඩු-දේශපාලනික උත්සුකතාවයන් ආරක්ෂා කිරීමට උත්සාහ කළ සැබුලින්වාදී ක්‍රියාමාර්ගය මත පිහිටුවන ලද සිපිපි ය එහි ආරම්භයේ සිට ම කමිකරු පන්තියට සතුරු විය.

සේවියට සමාජවාදී සමූහාන්ඩු සංගමය විසුරුවා හැරීමෙන් හා විනය තුළ දනවිදය පුනස්ථාපනය කිරීමෙන් පසුව, විශේෂයෙන් ම, 2008 දනවාදී අර්බුදය පුපුරා ගිය තැන් පටන් සහ ලෝක යුද්ධයක තර්ජනය ඉහළ යන විට ආන්තික ජාතිකවාදයේ හා ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයට සහයෝගය දීමේ පදනම මත සිපිපි ය තියුනු ලෙස දකුනට මාරු වී ඇත.

පිලිපිනය තුළ වින විරෝධී ජන සංභාර සඳහා කැඳවුම් කරන රිවුවලට නායකත්වය දෙමින් විනයට විරුද්ධ වොෂින්වනයේ යුද බාවනය ව සහයෝගය ගොනු කිරීමට සිපිපි ය සහ එහි පෙරමුනු සංවිධාන ජාතික ස්වේච්ඡාවය සහයෝගියා නායකත්වයක් නැගීම් දී ඇත.

මුහුගේ ගැසිස්ටිවාදී වාවාල කතා අගය කරමින් සිපිපි නායක ජොස් මා සිසේන් දුතරතේ ව ප්‍රසිද්ධියේ සහයෝගය දී ඇත. මැයි 10 වෙනිදා පලකළ ලිඛියක් තුළ “සාපරාධිත්වය අතු ගා දැමීම” කෙරෙහි ඔහුගේ කැපවීම ගැන දුතරතේ ව ප්‍රසංග කළේ ය. ඔහු මෙස් ලියුවේ ය.

“පිලිපින කොමිෂුනිස්ට් පක්ෂය විසින් නායකත්වය දෙන ජනතාවගේ විප්ලවාදී ව්‍යාපාරය දුෂ්චරය සහ සාපරාධිත්වයට එරෙහිව සටන් කිරීමේ දුතරතේ ගේ අධිශ්චිතයට සහයෝගය දෙයි”. දුතරතේ ගේ පාලනය තුළ පදවි සඳහා හිටිස ගැනීමට සිසේන් සහ සිපිපි ය බලා සිටිති. සිපිපි ය සහ මිලිටරිය සමග සහාය ආන්ඩ්ව්ලක් පිහිටුවන බවට වසරකට පෙර දුතරතේ පොරොන්දු විය.

දුතරතේ ගේ ඒකාධිපති අනිලාඡයන් ගැන වොෂින්වනයේ විරුද්ධත්වයක් නැත. එය, කෙසේ නමුත්, දකුනු වින ඔහුදේ ගැටුමේ දී දුතරතේ අස්ථාවර සහ විස්වසනීය නොවීමට පවතින ඉඩ ගැන සැලකිලිමත් වේ. ඔහු සමහර අවස්ථාවල දැනු ලෙස විනය හාලා දුටුවේ ය. තවත් අවස්ථාවල ගැටුම අවසන් කිරීම සඳහා ද්විපාර්ශ්වය සාකච්ඡා වලට කැඳවුම් කළේ ය.

දුතරතේ, ඉවත්ව යන ඇක්වීනෝ පාලනයේ “ජාතික ආරක්ෂක ප්‍රතිපත්ති වලට ඇලිගැලී ගැනීමට” ඉඩ තිබෙන බව වොෂින්වනය පදනම් කරගත් මුලෝපායික සහ ජාත්‍යන්තර අධ්‍යයනය පිලිබඳ මධ්‍යස්ථානයේ ගෞග් පොලින් වොෂින්වන් වයිමිස් පත්‍රයට මැයි 10 වෙනි දා ලියුවේ ය. වෙනත් විදිහකට කිවිවාත්, “ආසියාවට හැරීමේ” නිරදේශය සටනේ උසිගන්වන එහි වින විරෝධී බාවනයට මැනිලා දිගටම පුර්න සහයෝගය දෙනු ඇතැයි වොෂින්වනය අපේක්ෂා කරයි.

කෙසේ නමුත්, පොලින් ඔහුගේ ප්‍රකාශය අවසන් කළේ තර්ජනයකිනි. දුතරතේ මෙම ප්‍රතිපත්ති වලට දිගට ම සහයෝගය නොදුන්නොත් “ඒවෝ පාලනය කිරීම මෙහෙන්කුද් ය (ජනාධිපති මන්දිරය) පාලන කිරීම තරම් පහසු නොවනු ඇත.”

සිපිපි ය මෙහි දී වොෂින්වනය ට සහයෝගය දෙයි. ඔහුගේ තේරිපත්වීම අගය කළ එහි ප්‍රකාශනයේ දී, එය “පිලිපින ජනතාවගේ ජාතික ස්වේච්ඡාවය සහ හොමික ඒකාග්‍රතාවය ආරක්ෂා කරන බවට තිරසාරව ප්‍රකාශ කරන” ලෙස එනම් දකුනු වින ඔහුදේ දී විනය ප්‍රහාරාත්මකව අහිමුක කරන ලෙස අහියෝග කළේ ය.

දුතරතේ ගේ තේරිපත්වීම මිලිටරිවාදයේ සහ යුද්ධයේ වර්ධනය අතර සම්බන්ධය සහ දනපති පන්තිය ආයුදායක පාලනයක ව හැරීම හා කමිකරු පන්තියට එරෙහි මහා පරිමාන මරුදානය ඇගවුම් කරයි. සමාජවාදී ජාත්‍යන්තරවාදය මත පදනම් වූ විප්ලවාදී නායකත්වයක් නැතිකම දුතරතේ වැනි ගැසිස්ටිවාදී බලවේගවල නැගීමට හැකියාව නිරමානය කර ඇත. සමාජවාදී විප්ලවයේ ලෝක පක්ෂය ව සිපිපි ස්වේච්ඡාවය ව ප්‍රකාශනයේ පිලිපිනය සහ නැගෙනහිර ආසියාව පුරාම ගොඩ නැගීය යුතු ය.

ජෝකර කැන්ගොලු